

2020

Vervulling predikantsplaats van- en financiële ondersteuning aan kleine gemeenten

Brochure

Kerkelijk bureau Hersteld Hervormde Kerk
VERSIE: 1.4, 19-02-2020 (PUBLIEKSVERSIE)

Kerkelijk Bureau Hersteld Hervormde Kerk

Vendelier 51-D

3905 PC VEENENDAAL

 0318-505541

 bureau@hkk.nl

Vervulling predikantsplaats van en financiële ondersteuning aan kleine gemeenten

Inhoud

1. Inleiding	4
Leeswijzer	4
2. Definiëring	4
3. Probleemstelling.....	4
Soorten kleine gemeenten	5
4. De vervulling van een predikantsplaats met omvang tussen 4/12 ^e en 10/12 ^e	5
5. De vervulling van een predikantsplaats met omvang van <4/12 ^e	6
6. Financiële ondersteuningsmogelijkheden.....	7

1. Inleiding

Op verzoek van de commissie toezicht en financiën, met het oog op de advisering van kleine gemeenten en in het bijzonder het vervullen van hun predikantsplaats, is dit memo geschreven.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden enkele definities verwoord die van belang zijn voor het beroepingswerk, in hoofdstuk 3 wordt de probleemstelling benoemd, in hoofdstuk 4 en 5 worden de kerkelijke ordelijke mogelijkheden beschreven en in hoofdstuk 6 worden de fondsen benoemd die beschikbaar zijn om kleine gemeenten te kunnen ondersteunen.

Regelmatig komt de afkorting 'ord.' voor in deze brochure. Deze afkorting staat voor: 'ordinantie'. De ordinanties zijn een onderdeel van de kerkorde. Ord. 13-21-10 staat bijvoorbeeld voor ordinantie 13, artikel 21, lid 10. De kerkorde inclusief ordinanties is te vinden op <http://www.hersteldhervormdekerk.nl/hhk/kerkorde>.

2. Definiëring

Predikantsplaats	Overeenkomstig ordinantie 13, artikel 2 is door het breed moderamen van de classicale vergadering bij elke (wijk)gemeente een predikantsplaats gevestigd.
Predikant	Predikant voor gewone werkzaamheden (gemeentepredikant), zoals bepaald in ordinantie 13, artikel 2.
Dienstwerk	De werkzaamheden van een predikant zoals verwoord in ordinantie 13, artikel 2.
Beperkte werktijd	Een predikantsplaats waarvoor een predikant beroepen mag worden met een beperking van de werktijd. De volledige werktijd van een predikant omvat 12 dagdelen. De beperkte werktijd wordt uitgedrukt in een aantal delen daarvan.
Kleine gemeente	Een gemeente met een predikantsplaats waarvoor een beperking van de werktijd geldt.
Beroepingsplicht	De plicht tot het vervullen van de predikantsplaats door het beroepen van een predikant overeenkomstig ordinantie 3, artikel 12. Het breed moderamen van de classicale vergadering ziet hierop toe.

3. Probleemstelling

Bij elke gemeente, ongeacht de omvang van de gemeente, is een predikantsplaats gevestigd. Als norm geldt dat een predikant voor de volledige werktijd werkzaam is in een gemeente. In de praktijk kent de kerk echter vele kleine gemeenten. Een kleine gemeente is een gemeente die, vanwege de solvabiliteit, geen autorisatie heeft ontvangen om een predikant voor de volledige werktijd te beroepen. In dat geval wordt een beperking van de werktijd toegepast waarbij gerekend wordt met een week van twaalf dagdelen. De maximale omvang van een predikantsplaats waarop een beperking van de werktijd wordt toegepast is 10/12^e. De ondergrens is 4/12^e.

Soorten kleine gemeenten

Er zijn twee soorten kleine gemeenten, te weten:

- A. gemeenten die een predikantsplaats met een omvang van de werktijd tussen de 4/12^e deel en de 10/12^e deel hebben; en
- B. gemeenten die een predikantsplaats met een omvang van de werktijd van minder dan 4/12^e deel hebben.

Op alle gemeenten rust de plicht om over te gaan tot invulling van een predikantsplaats en daarom dient het beroepingswerk ter hand genomen te worden. Voor gemeenten onder sub B geldt echter een ontheffing. Omwille van de 'werkbaarheid' is het niet mogelijk om een predikant voor zo'n beperkte omvang van de werktijd te beroepen.

Er dienen zich concreet twee vragen aan:

- Welke mogelijkheden zijn er voor gemeenten onder sub A om te komen tot invulling van de predikantsplaats?
- Welke mogelijkheden zijn er voor gemeenten onder sub B om te voorzien in de pastorale werkzaamheden?

Het antwoord op beide vragen vindt u in respectievelijk hoofdstuk 4 en 5.

4. De vervulling van een predikantsplaats met omvang tussen 4/12^e en 10/12^e

Voor een gemeente zoals genoemd onder hoofdstuk 3 sub A zijn er de volgende mogelijkheden om te komen tot invulling van de predikantsplaats. Bij elke mogelijkheid is, indien beschikbaar, tevens een gemeente genoemd die op die wijze invulling geeft aan de predikantsplaats.

Vorm	Kerkorde	Bijzonderheden	Voorbeeld
Zelfstandig	Ord. 13-2 / Ord. 3-3	Predikant dient op een andere wijze te voorzien in zijn inkomen.	HHG Ederveen (5/12 ^e), HHG Zwartebroek-Terschuur (9/12 ^e).
Combinatie van (wijk)gemeenten	Ord. 2-8 / Ord. 3-3	Predikant is voor de volledige werktijd beschikbaar, maar is wel werkzaam in twee gemeenten. Combinatie is niet gebonden aan classisgrenzen. Evt. is ook een combinatie met meer dan twee (wijk)gemeenten mogelijk.	HHG Werkendam i.c.m. HHG Veen (samen 12/12e), HHG Zuilichem - Brakel i.c.m. HHG Nieuwvaal (samen 12/12e).
Pseudocombinatie	Ord. 13-21-10	In de strikte zin van het woord is dit geen combinatie. In deze constructie is een predikant verbonden aan gemeente X en wordt hij voor een deel van de werktijd uitgeleend aan gemeente Y. Deze 'uitlening' wordt geregeld in een overeenkomst met een maximale duur van 5 jaar. Combinatie is niet gebonden aan classisgrenzen.	HHG Barendrecht i.c.m. HHG Leerdam.

5. De vervulling van een predikantsplaats met omvang van <4/12^e

Voor een gemeente zoals genoemd onder hoofdstuk 3 sub B zijn er de volgende mogelijkheden om te voorzien in de pastorale werkzaamheden. Bij elke mogelijkheid is tevens een gemeente genoemd die dat op die manier ingevuld heeft.

Vorm	Kerkerde	Bijzonderheden	Voorbeeld
Combinatie van (wijk)gemeenten	Ord. 2-8 / Ord. 3-3	De gezamenlijke predikantsplaats bij de combinatie moet in principe een minimumomvang van 8/12 ^e hebben. Combinatie is niet gebonden aan classisgrenzen. Evt. is ook een combinatie met meer dan twee (wijk)gemeenten mogelijk.	Geen.
Pseudocombinatie	Ord. 13-21-10	In de strikte zin van het woord is dit geen combinatie. In deze constructie is een predikant verbonden aan gemeente X en wordt hij voor een deel van de werktijd uitgeleend aan gemeente Y. Deze 'uitlening' wordt geregeld in een overeenkomst met een maximale duur van 5 jaar. Combinatie is niet gebonden aan classisgrenzen.	HHG Barendrecht i.c.m. HHG Leerdam.
Bijstand in het pastoraat	Ord. 13-36-1 (dienstdoende predikant) of Ord. 13-28-2 / Ord. 13-21-8 (emerituspredikant)	Een (emeritus)predikant kan worden aangesteld tot bijstand in het pastoraat.	HHG Vianen (emerituspredikant), HHG Woudenberg (dienstdoend predikant).
Samenvoeging met een andere gemeente	Ord. 2-7	Twee gemeenten worden samengevoegd tot één nieuwe gemeente waarbij één nieuwe predikantsplaats wordt gevestigd. Indien beide gemeenten in een andere classis liggen, wordt de nieuwe gemeente bij één van die twee classes gevoegd. Er kan daarbij worden gekozen tot het handhaven van twee preekplaatsen.	Geen.

6. Financiële ondersteuningsmogelijkheden

In onderstaande tabel vindt u de verschillende fondsen en de methode van ondersteuning.

Vorm	Methode	Bijzonderheden
Fonds noodlijdende gemeenten en personen	<p>Stimuleringsbijdrage</p> <p>Voor een combinatiegemeenten vanaf 8/12^e omvang (niet meer dan twee gemeenten).</p> <p>Voor een zelfstandige gemeente vanaf 9/12^e omvang. Gemeenten wordt de mogelijkheid geboden om meerdere keren gebruik te maken van deze stimuleringsbijdrage.</p>	<p>De bijdrage uit het fonds is ter stimulering van het beroepingswerk en tot verdere opbouw van de gemeente. Verwacht mag worden dat bij de komst van een predikant de gemeente groeit. Hierdoor zal de gemeente (op termijn) zelfstandig in staat zijn om aan de financiële verplichtingen te voldoen.</p>
Fonds noodlijdende gemeenten en personen	Noodfonds	<p>Vanwege omstandigheden is (of dreigt) de gemeente in financiële problemen terecht te komen. De gemeente heeft al het mogelijke ondernomen om de exploitatie zelfstandig op orde te krijgen.</p> <p>Ondersteuning door middel van een financiële bijdrage.</p> <p>Kwijtschelding/vrijstelling/uitstel van betaling van de landelijke omslagbijdragen.</p> <p>Financiële ondersteuning bij losmaking en toepassing van een wachtgeldregeling.</p>
Financieringsfonds	Verstrekken van leningen	<p>Bij voorkeur kunnen gemeenten die anders niet, of onvoldoende in staat zouden zijn de aankoop of (ver)bouw van kerkelijke gebouwen uit eigen middelen, dan wel door middel van bankfinanciering, te financieren, gebruik maken van het Financieringsfonds. Gelden worden aangetrokken vanuit de Hersteld Hervormde Gemeenten en van de Hersteld Hervormde Kerk.</p>

Waarborgfonds	Het verstrekken van financiële waarborgen aan kredietverschaffers	De stichting Waarborgfonds stelt zich garant voor de juiste en tijdige voldoening van rente en aflossing welke de plaatselijke gemeente verschuldigd is aan de kredietverstrekker
Ondersteuningsfonds kleine gemeenten		Een 'maatwerkfonds' van waaruit kleine gemeenten (tussen de 1 en 9/12 ^e) financieel ondersteunt kunnen worden. De maximumbijdrage (welke vorm dan ook) is per gemeente €10.000. Het maatwerk kan bestaan uit: hulp bij financiering van een (kerk)gebouw en voorzien in de jaarlijkse aflossing of rentebetaling. Kleine gemeenten zijn soms met een paar duizend euro geholpen om net een stap verder te komen.